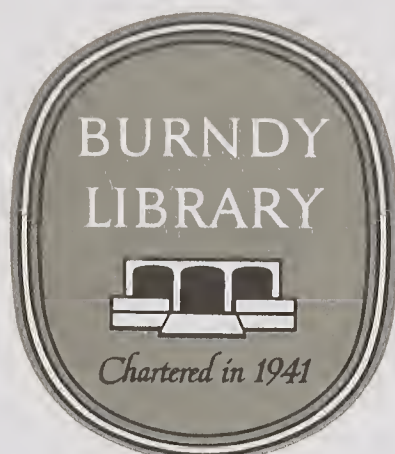

BURNOY 13

Burndy #13
MSS 1024 B
RB NMAH

Gift of
BERN DIBNER

Ex Fabri Hydrographo Spagyrico.

Fons noster Chymicus fit mineralis dum semina terræ et aquæ prævalent cæteris elementorum seminibus. Unde fons noster ponderosus valde est, pinguis et viscosus ex pinguedine aquæ et terræ quæ præminet cæteris elementorum ~~ponderibus~~ pinguedinibus ex quibus solis terræ et aquæ pinguedinibus fit pondus quod in fonte nostro experimur. Hydrogr.
p. 187.

p. 187.
Grades sunt septem coctionis mercurij nostri seu fontis Chymici in metallis perficiendis. Primus gradus coctionis est dum argentum vivum commune & vulgare ex illa coctione emergit. Secundus gradus dum Saturnus. tertius dum stannum. quartus dum Venus seu cuprum. quintus dum ferrum. Sextus dum Luna. Septimus et ultimus dum sol seu aurum inde componitur. Qui fontem nostrum optime clausum contra coctione & perenni percoquant vident materiam nostram primo denigrari ibique per longum tempus quinque fere per menses Saturni crudum humorem imitari, deinde continuata coctione albescere suboscure quadam albedine quae stanni naturam et conditionem videtur imitari, deinde virescere et rubescere variisque ornari coloribus qui Venere et Martis sequantur essentiam & qualitates: tandem vero et candidissime albescere quod Luna et argenti qualitates & essentiam induat. Jb. p. 190. Mutatur autem materia nostra mensibus quinque in ferrum, septem in argentum et novem in aurum. Jb. p. 192.

aurum. Jb. p. 192.
Fons chymicorum et argentum vivum vulgi multum differunt ab invicem. 1 Fons noster omnia producit et vivificat. 2 Ignis & calidus est. 3 Levissima distillatione convertitur in spiritum et corpus fixum. 4 Spiritus & fons chymicorum extractus ignis est et pontifex penetrans et ita subtilis ut metalla dissolvat et dissoluta morti tradat. 5 Fons noster solvit scriptum coagulat scriptum & perficit scriptum nullo alio sibi addito. 6 Habet in ventre suo et in intimis sui ipsius sal fixum rubrum et album, imò locus ipse sal est & ex saluginea spelunca scaturit & salit. 7 Solem et Lunam habet in proxima potentia & sola simplici coctione redeuntur in actum ultimum. 8 Ex fons chymicorum nullo alio sibi addito simplici coctione fit elixir et vera philosophorum linctura quæ metalla omnia perficit & reliqua cuncta naturalia. Hc Jb. p. 198

la omnia profect & veritate
 Author laudat tractatus omnes qui inveniuntur Museo Hermetico
 Francofurti impresso, dicitque quod Hi omnes tractatus auris et doctissimi
 mi ipsum ab erroribus eduxerunt & veram materiam ^{& fontem exercitum} Physicam edo-
 cuerunt. Ib. p. 199.

Fons Chemicorum ex duabus substantijs salis naturam habentibus ex
una tamen et eadem radice artis eliciatur necesse est ut verus ac legi-
timus Chymicorum Fons habeatur. Hæc duæ simul junctæ materia æquali
in pondere & in Alcohol reductæ & optime permixtæ et in Retortam
vitream posita, levissimo igne per gradus aucto dant igneum spiritum qui
distillatur.

stillatur in aquam perlimpidam quæ varijs nominibus a Philosophis insignitur & precipue dicitur lac virginis, acetum acerrimum, aqua, Regina mulier candida, cælum, cauda, aqua vitæ, vultus, soror, mercurius, fons, sudor, nebula nigra et alijs multis nominibus; cum tamen unum quid sit, aqua puta destillata, ex his duabus substantijs unius radicis mineralis et metallicæ prosapiæ. Quæ quidem substantiæ dum spiritum illum effundunt in fundo Retortæ, remanent fixæ & permanentes veluti mortuæ cum spiritum suum et vitam miserint per destillationem: at vivificandæ et a mortuis resurgendæ reassumunt earum spiritum super ipsas materias quæ copia suimet spiritus dissolvitur levissimo igne in substantiam et liquorum sanguineum qui continuata coctione & graduata digestionem ejus, in dies crescit & augetur color ~~ejus~~ illa sanguineus & piceus fit ex sanguine omnino niger, qui continuata digestionem crassescit et pinguescit.

Hæc eadem materia in fundo relicta antiquam conjungatur suo spiritui multis etiam nominibus insignitur, Dicitur enim æs sive sulphur corporis limatura optime calcinata, pars terra et grossa, pars curanda, Rex, corpus, cinis, Rubrus maritus, Draco, nigrum nigrius nigro, frater, carbo, sol, & multis alijs nominibus. Ars autem separat spiritum ab hoc corpore ut iterum purgata & puriora facta iterum consecretantur & nunquam in posterum separentur & simul juncta permaneant & simul juncta perficiantur. Nam dum continuata digestionem crassescunt & pinguescant tandem figuntur alio ut nunquam amplius separentur etsi fusa & liquida permanserint. Et hoc signum ultimum est quo denotatur materia nostra. Primum signum est ut duplex sit ^{nominat} materia ejusdem & unius generis & radicis. Secundum ut materia sit mineralis & radicis metallicæ. Tertium ut materia sit fusionis facillimæ et labrat partes volatiles et fixas. Quartum ut partes volatiles & fixæ separate & simul juncta putrefiant simul & in putrefactione perficiantur. Quintum ut dum coquantur et putrescant infinitis coloribus tingantur et imprimis nigro dein albo, ultimo rubro. Sextum ut hæc materia ubi alba est tingat metalla in argentum ubi rubra in aurum. Et hæc sunt signa præcipua materiae nostræ, quibus addi potest, quod spiritus ejus & pars volatilis sit acidissimi saporis et penetrantis & subtilis admodum substantiæ etsi ponticæ qualitatibus. Jb. p. 200, 201.

Omnes fere Philosophi asserunt fontem Chymicorum seu Mercurium nostrum sine auro et argento perfici non posse. Sed aurum & argentum illud non est vulgare sed in ipsis fontis visceribus Enatum, Eius pars fixa fontis alba et rubra, videlicet sal album et rubrum. Quæ duo unum et idem sunt ^{quod} diverso respectu dicuntur aurum et argentum. Sal enim illud cum sexto habet perfectionis gradum et albedinem summam est conductum hunc limponis dicitur argentum. Cum vero idem ipsum sal septimum et ultimum gradum attingit habet perfectionis gradum & ultimum coctionis suæ terminum attingit, hunc dicitur aurum. Et sine auro isto et argento fons noster perfici non potest. Hæc metalla fonti nostro jungenda sunt, cum his metallis coquantur ac digeruntur et perenni digestionem perficiuntur, & ultimo cum auro vulgi

vulgi conuenitur et promiscetur. ^(A.C. 1639) Quadraginta sunt anni quibus
ego diu nocturne assidue semper laboravi: nihilominus tanti secreti con-
pos non fui factus nisi post annum quinquagesimum ætatis mee
Ars verbis et scriptis tradi non potest sine multis erroribus tam in
materia preparanda, tum in igne adhibendo, tum in fornace constru-
enda, tum in vase in quo procoquenda est materia, tum in pondere
adhibendo. Jb. pag. 201, 202, 203

Quoniam duplex est materia, etsi sit ejusdem substantiæ et nature,
pondus inibi erit disquirandum. In fonte animi nostro constituendo duplex
datur naturalis materia. Una pro masculo habetur, altera pro femina.
Hæc ambo conjunguntur et ex conjunctione masculi hujus & purillæ
virginis nascitur semen seu fons noster. Jbi tunc temporis in
matrimonio celebrando pondus est considerandum. Ex qualivunque
enim pondere non oritur semen seu fons prolificus sed ex certo
ac determinato pondere. Itaque par pondus utriusque materia in nostro
primo matrimonio celebrando est adhibendum. In secundo autem
matrimonio dum pars volatilis parti fixæ & permanenti conjun-
gitur pondus etiam est perpendendum. Nam pars fixa necesse est
ut dissolvatur ac diluatur et aqua fiat a parte volatili. Ideo
major esse debet in quantitate pars volatilis quam ipsa pars fixa.
Aliqui chemicorum ponunt decem partes aquæ super unam corporis
fixi alij septem alij quatuor. Modò pars fixa dissolvatur a parte vola-
tili hoc ego existimo vix sufficere. Nam deinde per coctionem
perennem & continuam coagulatur pars ~~fixa~~ ^{volatilis} a parte ~~volatili~~
fixa. Si sit maxima quantitas partis volatilis retardatur coagulatio
unde his qui causam nesciunt ^{lingit} congrit desperatio. Ego tamen non observavi
pondus sed materias conjungi et maxima quantitate partis volatilis
partem fixam dissolvi & deinde in Balneo Mariæ aut levissimo cinerum
calore superfluum volatilis materia partem extrahi donec lenacem vidi
materiam viscosam et valde nigram. Tunc vas repagulo salis firmo
obsignavi et tempore ad coquendum tradidi, benedixitque Deus & incre-
mentum dedit. Est etiam pondus observandum in multiplicatione.
Nam opus album et rubrum percolandum, est et irrigandum suo spiri-
tu seu fonte nostro crudo, sed puro et septies destillato. Jbi pondus
est observandum ne Elixir submergatur. Paritè admodum irrigandum
ut materia cooperiatur tantum gladij spissitudine: quod multoties
est operandum donec lapis salis bibent & perfetissime sit albedinis
& rubedinis completa, et facillima fusionis quæ illi contigit ex copia
humidi sui perfectæ cocti et fixi facti. ^{spiritus} Naturæ pondus est ut
corpus bibat quantum potest rationem & reliquum in alios usus
rejiciat. Jb. p. 203, 204.

Ex Palladio Spagyrico.
Mercurius Philosophorum omnia alluat et transmutat in sui sub-
stantiam, quæ si ultimò perfecta est omnia proficit si vero cruda &
ineocta, ejus ingressu omnia reviviscunt et in ipsius substantiam mutan-
tur. Faber Pallad. Spagyr. p. 831.

Author decem annos operatus est circa materias erroneas dein triduum
annos

annos circa matrem vram antequam scriberet Pallas^{An. 1629}. (Pallad. p. 882,
793) Hujus materia mineralis libris centum ad albidum igne lento non
non ad citrum aut rubrum igne nimis forti calcinatum ut humiditas super
flua exhalatur, ponit in Retortam luto munitam et igne fortissimo destil-
lat. Caput mortuum (nigri coloris aut purpurei obscuro si materia vehementer
tam & convenientem passa sit ignem aut rubrum si mediocrem) exponit acri-
frigido die nocturno per dies aliquot, dein aqua communi pluviati saltem
extrahit filtrat et exsiccat in pulverem albidissimum; iterumque distillat ut
prius igne fortissimo. Spiritus autem copiosior prodiret distillatione secun-
da quam prima, ac tertio quam secunda & quarta quam tertia &c.
denique donec deficiat fere tota materia & in spiritum convertatur
quia spiritu attracto dum privatur solis, magis ac magis exsiccat et
arescit (Pallad. p. 777.) Ex minore autem nostrae libris fere centum
vix elicetur libra una spiritus puri qui anima et oleum et linctura
dicitur Philosophorum; et libra altera fixae substantiae seu salis fixi ceriflori ex quo
spiritus per multas distillationes prodit. Jb. p. 858. Habras autem volati-
lis mineralium partis copiam maximam ab omni inquinamento liberam
quod septena distillatione obtinebis, & quod gustu visu et tactu percipi-
es. Gustu primo dulci acri non cretus ac si esset liquor malorum grana-
torum subtilium, acriori tamen multo est. Inest praeter dulcedinem &
acritudinem illam maximam violentia quaedam ignea in liquore illo ut
acetum sulphuris per campanam factum et rectificatum esse videtur
& quinta vini essentia nullum temporis circulator, & spiritum sulphuris
impregnata. Quoad visum, est liquor purpurascens tenax et glutino-
sa substantia, syrupi crassissimi persimilis aut olii. Per tactum autem
pondus ejus gravissimum percipimus, metallo siquidem dissoluta & in
aquam redacto assimilatur. Pars altera quae fixa est, ubi satis
depuratur est ponderis gravissimi tanquam metallum purissimum,
dissolvitur in aqua sua potestatem ~~esse~~ tenuissimo calore sine omni stri-
dere valuti glaciis in aqua calida aut Butyrum in olio calido, & in hac
dissolutione nullas deponit faeces sed in gluten vel gummi quoddam co-
loris limpidissimi convertitur. Haec duae partes fixa et volatilis iusto pondere
conjunguntur (~~per~~ vizt tres partes aquae vel pluviae usque ad duodecim cum
una parte terrea) & coquantur usque ad complementum. Jb. p. 938, 939.

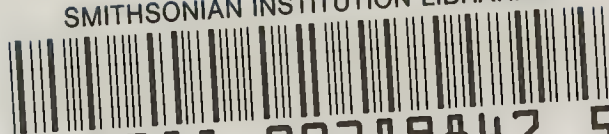

100

M. S. 866

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 00389847 5

nmahrb MSS1024 B

Ex Fabri hydrographo spagyrico ; Ex Pall